

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Označení materiálu:** VY_32_INOVACE_RUBMO_ESTETIKA_01
- **Název materiálu:** Báje a pověsti
- **Tematická oblast:** Estetika, 1. ročník
- **Anotace:** Prezentace slouží k výkladu základních pojmů. Báje a pověsti patří mezi prozaické literární útvary, které vypravují příběhy z dávných dob. Cílem mé práce je vytvořit podpurný didaktický materiál pro úroveň žáků tříletých učebních oborů.
- **Očekávaný výstup:** Žák dokáže definovat pojmy báje, pověst a rozpoznat je mezi jinými texty, provést krátký stručný rozbor textu. Dokáže vyjmenovat autory bájí a pověstí.
- **Klíčová slova:** báje, pověst, regionální pověst, E. Petiška, A. Jirásek
- **Metodika:** Zpracovaný materiál slouží jako podpurný při výkladu a k procvičení, lze ho promítnout elektronicky pro celou třídu nebo žákům okopírovat či rozeslat v elektronické verzi.
- **Obor:** tříleté učební obory /typu E/
- **Ročník:** 1.
- **Autor:** Mgr. Monika Rubešová
- **Zpracováno dne:** 27. 10. 2012
- Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

BÁJE A POVĚSTI

BÁJE

- příběh z dávných dob o tom, jak si lidé vykládali svět
- o původu člověka, působení různých přírodních jevů
- lidé si vymýšleli tajemné síly, záhadné bytosti nebo bohy

EDUARD PETIŠKA

- žil v letech 1924 – 1987
- nejznámější kniha : Staré řecké báje a pověsti
- - příběhy pojednávají o řeckých bozích, hrdinech, mýtických postavách
- např. Oidipus a Antigona, Éros a Psyché, Prométheus, Daidalos a Ikaros, Trójská válka

POSTAVY ZE STARÝCH ŘECKÝCH BÁJÍ A POVĚSTÍ

- Zeus – nejvyšší bůh, vládnoucí všemu pozemskému i nadpozemskému bytí. Jeho manželkou byla bohyně Héra
- Afrodita – bohyně lásky a krásy. Dcera nejvyššího boha Dia.
- Olymp – sídlo bohů, 3000m vysoké pohoří, kde bohové hodovali a rozhodovali o osudech smrtelníků
- Delfy – město ve středním Řecku, proslulé Apollonovým chrámem se slavnou věštírnou
- Héraklés – syn boha Dia, vynikal silou a nebojácností

POVĚSTI

- vyprávění lidového původu, které se odehrává v minulosti
- vychází většinou ze skutečné události
- pověsti rozdělujeme na historické, místní a erbovní

REGIONÁLNÍ POVĚSTI

- příběhy z určité oblasti, místa
- slánské pověsti – např. Tři kříže
 - Jak vzniklo město Slaný
 - O slánském znaku
 - Zlatý poklad
- slánské pověsti byly zhudebněny skupinou
 - „Deratizéři“
-

ALOIS JIRÁSEK

- žil v letech 1851 – 1930
- pracoval jako učitel
- ve svých dílech psal často o době husitské, době pobělohorské a době národního obrození
- dílo: Staré pověsti české /O Čechovi, O Libuši,
○ O Bivoji, O Horymírovi . . . /
- Psohlavci
- F. L. Věk
- Filozofská historie
-

JOHN RONALD REUEL TOLKIEN

- žil v letech 1892 – 1973
- učil na oxfordské univerzitě
- dílo: trilogie Pán prstenů /odráží se zde vliv starých bájí/
- Hobit aneb cesta tam a zase zpátky

PŘIŘAĎ AUTORA K DÍLU

- O Bivoji E. Petiška
- Trójská válka A. Jirásek
- O Čechovi
- Prométheus
- O Libuši
- Oidipus a Antigona

SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ

- E. Petiška - Trójská válka
- - Prométheus
- - Oidipus a Antigona

- A. Jirásek - O Bivoji
- - O Čechovi
- - O Libuši
-

